

Ansökningsanvisningar 2023 för ansökan om miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och kompensationsersättning

8.5.2023/LL

Innehållsförteckning

- [1. Ansök om ett nytt femårigt åtagande och om utbetalning av ersättning för år 2023](#)
  - [2. Ansökningsförfarande](#)
  - [3. Allmänna förutsättningar för beviljande av ersättning](#)
  - [4. Miljöersättning](#)
  - [5. Ersättning för ekologisk produktion](#)
  - [6. Kompensationsersättning](#)
  - [7. Force majeure och exceptionella omständigheter efter stödansökan 2023](#)
  - [8. Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem år 2023](#)
- [Bilaga 1. Möjliga kombinationer av skiftesvisa åtgärder](#)
- [Bilaga 2. Djurkoefficienter](#)

Ersättningarna baserar sig på åtgärder som ingår i Finlands plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023 - 2027. Landskapsregeringen har utformat innehållet i sina åtgärder utgående från de villkor som ställs i EU:s författningar. Åtgärderna finansieras till 43% av Europeiska kommissionen genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och till 57% av landskapet Åland. I kompensationsersättningen ingår dessutom en helt nationellt finansierad del som finansieras av landskapet Åland.

Miljöersättningen och ersättningen för ekologisk produktion utgör en ersättning för de inkomstbortfall och kostnader som föranleds av genomförande av åtgärden medan kompensationsersättningen ska kompensera extrakostnader och inkomstbortfall för jordbruksproduktion som bedrivs i områden med särskilda begränsningar.

1. Ansök om nytt femårigt åtagande och om utbetalning av ersättning för år 2023

Miljöersättning och ersättning för ekologisk produktion betalas på basen av femåriga åtagande. Samtliga åtaganden som har ingåtts under programperioden 2015 – 2022 upphör 30.4.2023 och berättigar från och med år 2023 inte längre till utbetalning.

Nya åtgärder och villkor

Ansök om ett nytt femårigt åtagande. Observera att åtgärderna i åtaganden och villkoren har ändrat. Bekanta dig med de nya villkoren innan du ansöker om ett nytt åtagande. Villkoren finns på landskapsregeringens webbplats www.regeringen.ax. Gå in via Meny uppe i högra hörnet, välj sedan Näringsliv och företagande - > Arealstöd 2023 - 2027

2. Ansökningsförfarandet

Innehåll

[Elektronisk ansökan](#)

[Basskiften](#)

[Basskiften på naturbetesmark](#)

[Bilda vid behov egna basskiften av naturbeten som ingår i miljöåtaganden](#)

[Jordbruksskiften](#)

[Uppgifter om frivilliga skiftesvisa komplement](#)

[Ange rätt växt på naturbeten](#)

[Bilagor till ansökan](#)

[Bevis på att ansökan kommit fram](#)

[Sökandens ansvar](#)

[Hinder för lämnande av ansökan under ansökningstiden](#)

[Höstanmälan](#)

[Främjande av cirkulär ekonomi](#)

[Använda växtskyddsmedel](#)

Avsnittet innehåller länkar till Livsmedelsverkets Ansökningsguide om åkerstöd 2023 där du kan läsa mera om sådant som är gemensamt för de flesta åkerstöd och ersättningar.

Elektronisk ansökan

Ansökan görs i den samlade [ansökan om åkerstöd år 2023](#) som är gemensam för Åland och Fastlandsfinland.

Ansökan om åkerstöd görs helt elektroniskt via [Vipu-tjänsten](#). Pappersblanketter används inte längre förutom i undantagsfall som beskrivs nedan.

Du kan via Vipu-tjänsten ansöka om

- nya femåriga åtaganden
- utbetalning av ersättning år 2023

Sista ansökningsdagen är 15 juni 2023.

Utöver Viputjänsten kan du också använda en mobilapplikation, **Vipumobilen**. Med hjälp av Vipumobilen kan du följa med resultaten från **satellituppföljningen** och hur stöd villkoren uppfylls på dina jordbruksskiften. Med hjälp av det material som satelliterna producerar följer man upp växtbeståndets utveckling under hela växtperioden. I fortsättningen används materialet från satelliterna även för att granska om villkoren för stöden uppfylls.

Basskiften

Uppge i din stödansökan all jordbruksmark som du har i din besittning och ange basskiftets uppgifter i enlighet med **Livsmedelsverkets Ansökningsanvisningar**. Med jordbruksmark avses åker, permanenta grödor och permanent gräsmark.

Basskiften på naturbetesmark

Markanvändningsslaget på naturbeten kan vara

- Naturbeten och ängar
- Annat område
- Skogsmark

Naturbeten och ängar

Naturbeten vars markanvändningsslag är Naturbeten och ängar räknas som jordbruksmark. Dessa beten måste uppfylla kriterierna för permanent gräsmark

- Permanent gräsmark är en areal som används för att odla gräs- och vallväxter som funnits på samma plats i över fem år antingen genom självsådd eller genom sådd. Markanvändningsslaget permanent gräsmark kan vara en åker eller naturbete och naturäng.
- På permanent gräsmark får det högst växa 50 utspridda träd per hektar. Som träd betraktas minst fyra meter höga en- eller flerstammiga träd och trädliknande buskar. Även enar av alla storlekar betraktas som träd. Träd på vindskyddsplantering beräknas inte i mängden av träd. På arealen får det växa lövbuskar och lövträdsplantor som lämpar sig som föda för produktionsdjur, om dessa utgör mindre än hälften av arealen av det jordbruksskifte som berättigar till stöd.
- Över hälften (50 %) av jordbruksskiftets areal ska bestå av gräsväxter och vallfoderväxter. Kravet gäller också de skiften av permanent gräsmark där det finns träd eller lövbuskar eller båda.

För naturbeten vars markanvändningsslag är Naturbeten och ängar kan du erhålla

- grundläggande inkomststöd
- omfördelningsinkomststöd
- inkomststöd för unga jordbrukare
- kompensationsersättning

Annat område

För att du ska kunna ansöka om miljöersättning för ett naturbete måste basskiftets markanvändningsslag vara Annat område. Naturbeten vars markanvändningsslag är Annat område räknas inte som jordbruksmark.

Naturbeten som inte är jordbruksmark kan uppges i stödansökan endast i följande fall

- basskiftet ingår i ett Åtagande om naturbetesskötsel
- basskiftet ingår i ett Åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten
- naturbetet betas av ekologiska husdjur

Har du därutöver också andra basskiften på naturbeten som inte är jordbruksmark kan du inte anmäla dem i din stödansökan längre.

Ändringar har gjorts i markanvändningsslaget

Under våren 2023 har Livsmedelsverket centraliserat ändrat markanvändningsslaget från Naturbeten och ängar till Annat område på alla de naturbeten som år 2022 har anmälts med en eller flera av följande växter

- Naturbete med höga naturvärden
- Naturbete med riktade insatser
- Kulturmarksbete
- Övrigt naturbete (Åland)

Ändringen har gjorts på grund av att dessa naturbetestyper kan enligt EU:s definition inte räknas som jordbruksmark.

Om det på ett naturbete vars markanvändningsslag centraliserat har ändrats till Annat område trots allt finns områden som uppfyller kriterierna för permanent gräsmark kan du ändra basskiftets markanvändningsslag tillbaka till Naturbete och ängar. Villkoret måste uppfyllas på hela basskifte. Dela basskiftet om endast delar av basskiftet uppfyller villkoren för permanent gräsmark. Bilda det nya basskiftet genom att dela moderskiftet. Om moderskiftet passiveras och ett helt nytt skifte bildas följer inte moderskiftets ersättningsduglighet med till det nya basskiftet och ingen ersättning beviljas för det nya skiftet.

Efter att du har ändrat markanvändningsslaget till Naturbeten och ängar måste du följa villkoren som gäller för [jordbruksmark](#).

Bilda vid behov egna basskiften av naturbeten som ingår i miljöåtaganden

Till ett miljöåtagande kan inte längre anmälas endast delar av ett basskifte. Ingår du ett nytt femårigt åtagande och har basskiften på vilka du år 2022 har anmält olika naturbetestyper som egna jordbruksskiften behöver du bilda egna basskiften av den areal som ska ingå i ditt åtagande.

På basskiftet får finnas endast sådan mark som kan ingå i åtagandet.

I basskiften som ingår i ett miljöåtagande får inte finnas följande områden

- Ekonomiskog eller annan sådan produktiv skogsmark som i första hand används för bedrivande av skogsbruk. Med sådana områden avses områden som i sin helhet är trädbevuxna och vars

trädbestånd är ensidigt och i jämn ålder och vars fältskikt består i huvudsak av ris, så som blåbärsris, lingonris och ljung, eller mossor

- andra trädbevuxna områden som i sin helhet domineras av trädbeståndet även om det i fältskicket förekommer gräs och örter
- Områden som i sin helhet är trädbevuxna och vars virkesförråd överstiger 70 kubikmeter tall och gran eller 100 kubikmeter lövträd, hamlade äldre björkar och askar samt ek medräknas inte
- Områden där skogsförnyelse genom avverkning i fröträds- eller skärmställning eller plantering efter kalavverkning har påbörjats
- Områden som i sin helhet består av plantbestånd eller ungskog vars plantantal per stamantal kan anses bilda ett godtagbart plantbestånd enligt 5 § landskapsförordningen (1998:86) om skogsvård eller för andra motsvarande avverkade områden
- Områden som vuxit igen med sly eller med unga granar eller tallar i tätt bestånd
- Sådana naturbeten som domineras av tvinmark, impediment eller bergsområden
- vidsträckta sammanhängande kala berg
- odlade gräsmattor
- tomtområden och områden som används som gårdsplan
- skötta park- eller rekreationsområden
- rastgårdar
- permanenta vägar
- myrmarker
- platser på vilka djuren utfodras med tillskottsfoder och där markytan eller växtligheten förstörs av detta.

I ett åtagande kan heller inte ingå områden som erhåller antingen EU-stöd eller stöd inom ramen för ett nationellt stödsystem för iståndsättande åtgärder eller fortlöpande skötselåtgärder.

Jordbruksskiften

Ange uppgifterna för jordbruksskiftet i enlighet med [Livsmedelsverkets Ansökningsanvisningar](#).

Uppgifter om frivilliga skiftesvisa komplement

Ingår du ett gårdsomfattande miljöåtagande eller ett åtagande om ekologisk produktion kan du välja frivilliga skiftesvisa komplement.

Den anmälda växten avgör vilken åtgärd du kan välja och hur de kan kombineras på samma areal. Valet av frivilliga komplement är också beroende av om skiftet odlas konventionellt eller ekologiskt. Möjliga kombinationer på samma areal visas i [bilaga 1](#).

De frivilliga komplementen som anmäls i jordbruksskiftets uppgifter är

- Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter
  - Som markförbättrande växter kan du odla oljerättika, bearbetningsrättika, lusern, luddvicker, fodervicker, vitsenap, sötväppling, cikoria, humleblomster, solros, blek taggborre, växtbestånd av kummin under det första året, en blandning av dessa.

- Som saneringsväxter kan du odla oljerättika, bearbetningsrättika och bearbetningsrädisa, vitsenap, tagetes, en blandning av dessa.
- Odling av fånggröda
  - Som fånggröda kan du odla italienskt rajgräs eller ett annat vallgräs, klöver eller en annan vallbaljväxt. Som fånggröda kan också odlas en blandning av flera växtarter av vars vikt högst tio procent kan bestå av andra blommande ettåriga växter. Fånggrödan får inte bestå av enbart kvävefixerande växter.
  - du kan odla honungsfacelia, oljerättika eller bearbetningsrättika som fånggröda om du på skiftet odlar en ettårig trädgårdsväxt eller tidig potatis.
  - du kan ha spannmål som fånggröda endast om du samma år har odlat tidig potatis eller tidiga grönsaker på skiftet.
  - Du kan erhålla ersättning för odling av fånggröda för högst 30 % av den ersättningsberättigande åkerarealen på din gård.
- Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling
  - Välj endast en metod per jordbruksskifte. Metoden som du kan välja är beroende av vilken växt du odlar och om skiftet odlas konventionellt eller ekologiskt
    - användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids mekaniskt för bekämpning av växtsjukdomar eller skadegörare
    - organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning under växtperioden på skiften med ettåriga växter
    - Insektsnät
    - användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids med pollinerande insekter för bekämpning av växtsjukdomar
    - användning av makroorganismprodukter vid bekämpning av växtskadegörare
    - organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som klipps under växtperioden på skiften med fleråriga växter
- Odling av dragväxter för bin
  - Som dragväxter för bin kan du odla i renbestånd honungsfacelia, humleblomster, malva, stockros, solros, blåklint, rödklint

Har du valt främjande av cirkulär ekonomi anmäler du skiftena först i [höstanmälan](#).

Kontrollera att minimiarealen för det frivilliga skiftesvisa komplementet uppfylls.

Åtgärd	Minimiareal
Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	0,50 hektar
Odling av fånggröda	1,00 hektar
Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	1,00 hektar
Odling av dragväxter för bin	1,00 hektar
Främjande av cirkulär ekonomi	1,00 hektar

Skiften i ekologisk produktion

Du kan välja skiftesvisa frivilliga komplement till ditt åtagande om ekologisk produktion.

Av de alternativa växtskyddsmetoderna i trädgårdsodling kan du dock endast välja organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som klipps under växtperioden på skiften med fleråriga växter

Begränsningar i valet av skiftesvisa frivilliga komplement

Du kan välja en eller flera frivilliga komplement men det finns begränsningar för hur du kan kombinera dem med varandra eller med åtgärder i miljösystemstödet på samma areal.

Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter kan inte kombineras på samma areal med

- odling av fånggröda,
- alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling
- odling av dragväxter för bin
- naturvårdsvall i miljösystemstödet
- grüngödslingsvall i miljösystemstödet
- mångfaldsväxter i miljösystemstödet

Odling av fånggröda kan inte kombineras på samma areal med

- odling av markförbättrande växter och saneringsväxter
- odling av dragväxter för bin
- naturvårdsvall i miljösystemstödet
- grüngödslingsvall i miljösystemstödet
- mångfaldsväxter i miljösystemstödet

Odling av dragväxter för bin kan inte kombineras på samma areal med

- Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter,
- Odling av fånggröda
- Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling.
- Naturvårdsvall i miljösystemstödet
- Grüngödslingsvall i miljösystemstödet
- Mångfaldsväxter i miljösystemstödet

Ange rätt växt på naturbeten

När basskiftets markanvändningsslag är Annat område:

- Naturbeten som ingår i ett åtagande om naturbetesskötsel
-> ange som växt Naturbete med åtagande om naturbetesskötsel (ÅI)
- Naturbeten som Åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten
-> ange som växt Naturbete med åtagande om riktade skötselåtg (ÅI)
- Naturbeten som inte ingår i något åtagande men som betas av ekologiska husdjur
-> anmäl som växt Övrig areal inom ekoövervakning (ej jordbruksmark)

När basskiftets markanvändningsslag är Naturbeten och ängar

- > ange som växt Naturbeten och ängar

Bilagor till ansökan

Lämna in alla nödvändiga handlingar som bilagor inom ansökningstiden.

Försenade bilagor leder inte till att ansökan försenas men ingen ersättning betalas innan du har lämnat in alla nödvändiga handlingar.

Bilagor som du behöver lämna in år 2023 är

- Antalet betande husdjur om du ansöker om
  - Åtagande om naturbetesskötsel
- Skriftliga arrendekontrakt om du ansöker om
  - Åtagande om riktade insatser på naturbeten och du arrenderar området
  - Åtagande om anläggning av gräsbevuxna skydds zoner och du arrenderat området
- Skötselplan om du ansöker om
  - Åtagande om riktade insatser på naturbeten
- Kursintyg om du ansöker om
  - Ett åtagande om ekologisk produktion och inte har haft ett åtagande om ekologisk produktion under åren 2015 - 2022

Bevis på att ansökan kommit fram

Du får ett meddelande om att ansökan har skickats till den e-postadress du angett. Kontrollera att du har skrivit e-postadressen rätt. Spara meddelandet till slutet av innevarande år eller skriv ut det för arkivering. Om du inte får något meddelande kan du kontakta landskapsregeringen för att kontrollera att din ansökan har kommit fram.

Spara också sammandraget som du får i samband med att du skickar din ansökan. Kontrollera att det överst på sammandraget står att uppgifterna har skickats för behandling. I sammandraget ser du när du har skickat din ansökan.

Sökandens ansvar

Fyll i din stödansökan omsorgsfullt. Ansvaret för att stödansökan och dess bilagor lämnas in i tid och att uppgifterna är korrekta ligger uteslutande hos dig. Om du inte lämnar in stödansökan har du inte rätt till ersättningar.

Ersättningar betalas inte till sökande för vilka det har bevisats att förutsättningarna för att få stöd har skapats på konstlad väg.

Hinder för lämnandet av ansökan under ansökningstiden

Du kan göra en försenad ansökan i sju dagar efter att ansökningstiden har gått ut men ersättningen betalas då inte till ett fullt belopp. Efter att ansökningstiden har gått ut måste du använda pappersblanketter och du har inte tillgång till de styrande kontrollerna i Vipu-tjänsten. Du kan få pappersblanketter från landskapsregeringen endast på begäran. En ansökan som görs på pappersblanketter anses ha kommit in den dag den finns landskapsregeringen tillhanda.

Ersättning betalas inte om ansökan försenas med mer än sju kalenderdagar.

Försenad ansökan på grund av force majeure eller en exceptionell omständighet

En försenad ansökan anses ha inkommit i tid om förseningen beror på force majeure eller en exceptionell omständighet. Underrätta landskapsregeringen om force majeure eller de exceptionella omständigheterna inom 15 arbetsdagar från det att anmälan kan göras. Landskapsregeringen ger dig råd om hur du kan inleda din ansökan.

Force majeure kan tillämpas på en försenad ansökan bara om det handlar om en onormal eller oförutsägbar händelse som inte beror på dig och vars följder du inte hade kunnat undvika trots tillräcklig försiktighet. Till exempel elavbrott eller överbelastat telekommunikationsnät betraktas inte som force majeure. Du kan undvika problem som orsakas av ovan nämnda situationer genom att returnera ansökan i tillräckligt god tid.

Höstanmälan

I miljöersättningen och i ersättningen för ekologisk produktion ingår åtgärder som kräver att ytterligare uppgifter lämnas i höstanmälan. Mera information kommer att ges senare i anvisningarna för höstanmälan.

I höstanmälan ritar du ytorna på kartan. Anmälan sker på samma sätt som vid ansökan om åkerstöd för ett basskifte eller jordbruksskifte.

Främjande av cirkulär ekonomi

Arealen som åtgärden har genomförts på ritas in på kartan och följande uppgifter anges

- Vad har spridits
- Mängd
- Spridningsdatum
- Torrsubstans %
- Spridningsutrustning (flytande)
- Bilagor vid behov

Använda växtskyddsmedel

I höstanmälan ska de använda växtskyddsmedlen anmälas på följande arealer:

- Areal som omfattas av ett åtagande om ekologisk produktion
- Den areal i ett gårdsomfattande miljöåtagande på vilken alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter genomförs

Kommissionen förutsätter att användningen av växtskyddsmedel registreras i systemet specifikt för varje jordbruksskifte beträffande de åtgärder som förutsätter en minskning av användningen av växtskyddsmedel.

Arealerna som växtskyddsmedel har använts på behöver inte ritas på kartan, de använda preparaten och användningstiden uppges för det jordbruksskifte där växtskyddsmedel har använts.

3. Allmänna förutsättningar för beviljande av ersättning

Innehåll

[Sökande](#)

[Sökandens ålder](#)

[Aktiv jordbrukare](#)

[Jordbrukare](#)

[Sökandens gårdsbruksenhet](#)

[Besittning av skifte](#)

[Arrendeavtal](#)

[Skiftets ersättningsduglighet](#)

[Ersättningsberättigande skiften år 2023](#)

[Areal som förlorar sin ersättningsduglighet](#)

[Överföring av ersättningsduglighet](#)

[Fogande av små arealer till ersättningsdugligt åkerskifte](#)

[Återställande av rätten till ersättning](#)

[Överlåtelse av besittningen av hela gården eller upphörande av jordbruk 2023](#)

[Överföring av åtaganden i samband med överföring av hela gårdens besittning](#)

[Villkorlighet](#)

[Överlämnande av uppgifter](#)

[Följderna av att kringgå villkoren för stöd](#)

Avsnittet innehåller länkar till Livsmedelsverkets Ansökningsguide om åkerstöd 2023 där du kan läsa mera om sådant som är gemensamt för de flesta stöd och ersättningar.

Sökande

Med sökande avses en enskild jordbrukare som är

- en fysisk person eller
- en juridisk person eller
- en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer. Sammanslutningens och dess medlemmars juridiska ställning inom den nationella lagstiftningen inverkar inte på rätten att ansöka.

Sökandens ålder

Du eller din make eller maka ska vara minst 18 år den 31 december året innan åtagandet påbörjas.

Med makar avses personer som har ingått äktenskap med varandra och personer som under skatteåret fortgående har levat under äktenskapsliknande förhållanden i gemensamt hushåll utan att ingå äktenskap med varandra och som tidigare har varit gifta med varandra eller som har eller har haft ett gemensamt barn.

Är du under 18 år kan du ansöka om miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och kompensationsersättning om

- din make/maka är över 18 år
- du bedriver jordbruk tillsammans med dina föräldrar

- det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet.

Bedrivs jordbruk och trädgårdsodling av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, förutsätts för beviljande av ersättning att minst en jordbrukare, en medlem i sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet den 31 december året innan åtagandet påbörjas.

Aktiv jordbrukare

Du ska uppfylla kriterierna för **aktiv jordbrukare** om du ansöker om

- kompensationsersättning
- miljöersättning för gårdsomfattande miljöåtagande
- ersättning för ekologisk produktion

Att villkoret uppfylls kontrolleras på basis av de uppgifter som du uppgett i ansökan om åkerstöd. Villkoret för aktiv jordbrukare ska uppfyllas senast 15.6.2023.

Jordbrukare

Det räcker med att du uppfyller kriterierna för jordbrukare om du enbart ansöker om

- Åtagande om naturbetesskötsel
- Åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten
- Åtagande om anläggning av gräsbevuxna skydds zoner

För att kunna betraktas som jordbrukare ska du bedriva **jordbruksverksamhet**.

Sökandens gårdsbruksenhet

Ersättning kan beviljas för en gårdsbruksenhet som är i din besittning och belägen i landskapet Åland. Med en gårdsbruksenhet avses samtliga enheter som används för jordbruksverksamhet och drivs av en jordbrukare.

Besittning av skiften

Arealen ska vara i din besittning minst 15.6.2023 för att den ska erhålla

- miljöersättning för ett gårdsomfattande miljöåtagande
- miljöersättning för naturbetesskötsel
- ersättning för ekologisk produktion
- kompensationsersättning

Du kan erhålla ersättning för skiften som du har köpt eller arrenderat senast 15.6.2023. Har den tidigare ägaren eller innehavaren redan lämnat in sin stödansökan för år 2023 ska hen avlägsna skiftena från sin ansökan.

Arealen ska vara i din besittning under hela åtagandeperioden för att den ska erhålla

- miljöersättning för riktade skötselåtgärder på naturbeten
- miljöersättning för anläggning av gräsbevuxna skydds zoner

Besittningen ska alltid basera sig på antingen ägande eller arrendeavtal.

Arrendeavtal

Du kan ingå ett arrendeavtal antingen skriftligt eller muntligt. När du ingår arrendeavtal ska du beakta de olika stödets förbindelsetider samt krav under vilka stöd villkoren ska iakttas.

Ett skriftligt arrendeavtal rekommenderas. Jordbruksmark där det inte finns bostads- och ekonomibyggnader som behövs för att bedriva lantbruk eller där byggnaderna är otillräckliga för detta ändamål, kan för viss tid, högst 20 år, arrenderas ut för att användas huvudsakligen för bedrivande av lantbruk. En brukningsdel där det finns bostads- och ekonomibyggnader som behövs för att bedriva lantbruk kan för viss tid, högst 25 år, arrenderas ut för att användas huvudsakligen för bedrivande av lantbruk. Om arrendetiden inte finns utskriven i arrendeavtalet anses arrendeavtalet vara i kraft i två år.

Ett muntligt arrendeavtal är giltigt när arrendetiden för obebyggd jordbruksmark är högst två år.

Skiftets ersättningsduglighet

Skiftets ersättningsduglighet avgör om det för skiftet kan beviljas miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och kompensationsersättning. Basskiftets ersättningsduglighet visas i basskiftets myndighetsruta i Vipu-tjänsten.

Ersättningsberättigande skiften år 2023

År 2023 är följande arealer på jordbruksmark ersättningsberättigade

- Jordbruksmark som år 2022 berättigade till miljöersättningen, ersättning för ekologisk produktion eller kompensationsersättning
- Jordbruksmark som till sitt markanvändningsslag är naturbeten och ängar och som år 2022 endast berättigade till kompensationsersättning är berättigad endast till kompensationsersättning
- Areal som till sitt markanvändningsslag är annat område är berättigad till kompensationsersättning om arealen år 2022 var till sitt markanvändningsslag naturbeten och ängar och arealen uppfyllde villkoren för **jordbruksmark**. Ändra **basskiftets markanvändningsslag** till naturbeten och ängar om arealen uppfyller villkoren för jordbruksmark också år 2023. Dela basskiftet om endast delar av basskiftet uppfyller villkoren för jordbruksmark. Efter att du har ändrat markanvändningsslaget till naturbeten och ängar ska du följa villkoren som gäller för jordbruksmark.

Jordbruksmark som kommit i sökandens besittning genom en laga kraft vunnen ägoreglering kan beviljas rätt till ersättning enligt landskapsregeringens prövning och enligt anslagssituationen i landskapets budget.

Ett ersättningsberättigande basskifte behåller sin rätt till ersättning även om på den tillfälligt inte bedrivs jordbruksverksamhet, om arealen fortfarande utgör jordbruksmark.

Areal som förlorar sin ersättningsduglighet

Arealen förlorar sin ersättningsduglighet i följande fall

- Arealen tas ur jordbruksanvändning antingen av jordbrukaren eller vid en övervakning
- Ingen jordbruksverksamhet konstaterats på arealen under tre på varandra följande år
- Basskiftets markanvändningsslag ändrar från naturbete eller naturäng till åker

Överföring av ersättningsduglighet

Du kan på den areal som är i din ägo överföra ersättningsdugligheten från ett ersättningsberättigande basskifte till en icke ersättningsberättigad areal. Också en annan markägare kan överföra rätten till ersättning från sin egen jordbruksmark till en icke ersättningsberättigande areal som du äger. För att rätten till ersättning ska kunna överföras måste följande villkor uppfyllas:

- basskiftena har samma markanvändningslag
- det på den areal som ersättningsdugligheten överförs ifrån har funnits godkända jordbruksskiften året innan
- skiftet är inte förkastat i en kontroll

Överföring av ersättningsberättigande gäller hela basskiftet. Ett basskifte från vilket rätten till ersättning överförs ska vara större eller lika stort som det basskifte till vilket rätten till ersättning överförs. Sammanlagt ska minst 0,2 hektar ersättningsberättigad areal överföras. Överföringen av rätten till ersättning mellan basskiften ska genomföras samtidigt.

Det basskifte till vilket rätten till ersättning överförs ska vara odlingsbart på det sätt att grundförbättringsåtgärder har vidtagits senast den 31 december 2022.

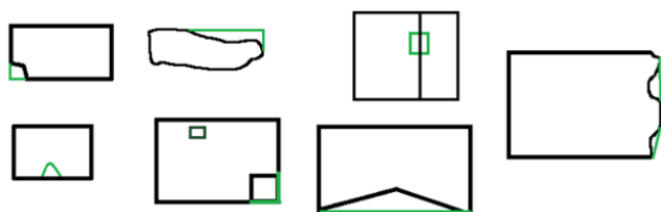
Fogande av små arealer till ersättningsdugligt åkerskifte

Till ett ersättningsberättigat basskifte som till sitt markanvändningslag är åker kan med beaktande av anslagssituationen i landskapets budget i samband med uppdateringen av åkerskiftesregistret fogas sådan icke ersättningsberättigad areal som förbättrar basskiftets form och som uppstår då hinder som försvårar odlingsåtgärderna avlägsnas eller till följd av förändringar i basskiftets gränser.

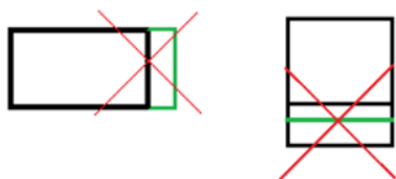
Den icke ersättningsberättigande arealen som kan fogas till ett ersättningsberättigande skifte ska

- gränsa till ett basskifte som redan finns i åkerskiftesregistret och
- vara till sin storlek högst 0,50 hektar och högst 5 procent av det ersättningsberättigade basskiftet

Tillåtna tillägg

Förbjudna tillägg (tillägg som inte förbättrar skiftets form)

Överskrider den röjda arealen den maximala arealen som kan bifogas till det ersättningsberättigande basskiftet, måste ett nytt basskifte bildas av den areal som inte ryms inom arealgränsen. Om arealen som inte ryms inom den maximala gränsen inte var odlingsbar 31.12.2022 omfattas arealen av villkorlighetens krav på vallbestånd. Arealen som omfattas av kravet på vallbestånd kan inte fogas till ett ersättningsdugligt basskifte under de följande åren.

Återställande av rätten till ersättning

Om jordbruksmark som tagits ur jordbruksanvändning och för vilken rätten till ersättning har avförts år 2023 eller senare återtas i jordbruksanvändning, kan arealen återfå sin rätt till ersättning. Den som ansöker om återställande av rätten till ersättning ska till ansökan på begäran lägga fram ett till platsen bundet fotografi av arealen som visar att arealen utgör jordbruksmark.

Har rätten till ersättning avförts från ett skifte år 2023 görs ansökan om återställandet i stödansökan år 2024. Närmare anvisningar kommer att finnas i Ansökningsanvisningarna för år 2024.

Överlåtelse av besittningen av hela gården eller upphörande med gårdsbruk 2023

Olika **ändringar i besittningen av gårdsbruksenheten** kan göras när som helst under året.

Med överlåtelse av besittningen av en hel gård avses en situation där gårdens alla djur och odlingsmarker säljs eller arrenderas ut till en och samma nya innehavare.

Tidpunkten för överlåtelsen påverkar till vem ersättningen betalas. Besittningen till hela gården kan för arealstödens del överföras fram till den 31 augusti och då kan ersättning betalas till gårdens nya ägare. Om besittningen av gården ändras efter den 31 augusti betalas stöden för stödåret till den som har ansökt om stödet.

Underrätta landskapsregeringen och kommunens landsbygdsnäringsmyndighet om överföringen av besittningen inom 15 arbetsdagar från det att överföringen av besittningen gjordes.

Överföring av åtaganden i samband med överföring av hela gårdens besittning

Har den som överlåter besittningen av sin gårdsbruksenhet ingått ett miljöåtagande eller åtagande om ekologisk produktion kan den som övertar besittningen överta också åtagandena helt eller delvis, men det är inget krav.

Ett åtagande förfaller om det inte överförs till gårdens nya innehavare. Ersättning som under tidigare år har beviljats till gårdens föregående innehavare återkrävs inte.

När ett åtagande överförs i samband med överföring av besittningen till hela gårdsbruksenheten kan areal överföras från åtagandet. Ett gårdsomfattande miljöåtagande måste dock omfatta gårdens all ersättningsberättigad åkerareal förutom den areal som ingår i ett åtagande om ekologisk produktion eller ett åtagande om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner.

Den som tar över åtagandet ska ansöka om överföring av åtagandet inom 15 arbetsdagar efter att besittningsrätten överfördes. Ansökan om överföring görs på Landskapsregeringens blankett Å1d.

Villkorlighet

När du ansöker om miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion och kompensationsersättning förbinder du dig att följa villkorlighetskraven. Villkorlighetskraven gäller också alla andra jordbruksstöd.

Villkorligheten består av krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden samt lagstadgade verksamhetskrav. De lagstadgade verksamhetskraven gäller miljöfrågor, folkhälsan, dvs. livsmedels- och fodersäkerheten, växthälsan samt djurens hälsa och välbefinnande.

Villkorlighetskraven utgör en basnivå som du inte får särskilt stöd för att iaktta. Stöd beviljas endast för verksamhet som överskrider villkorlighetskraven.

Följ villkorlighetskraven på jordbruksmark och i jordbruksverksamheten. Med jordbruksmark avses areal med åker, permanenta grödor och permanent gräsmark.

Iakttagandet av kraven granskas genom administrativa inspektioner, satellitövervakning och inspektioner under gårdsbesök. Om det i samband med någon annan övervakning upptäcks att villkorligheten har försumrats, kan övervakningen utvidgas till övervakning av villkorligheten. De försummelser av villkorligheten som upptäckts vid inspektionerna minskar samtidigt alla stöd- och ersättningsbelopp, för vilka iakttagandet av villkorligheten är ett villkor.

Villkorligheten beskrivs i Livsmedelsverkets [Villkorlighetsguide](#). I villkorligheten ingår krav som på Åland baserar sig på motsvarande åländsk lagstiftning.

Överlämnande av uppgifter

Du förbinder dig att på begäran lämna in till landskapsregeringen uppgifter som behövs för uppföljning och utvärdering av ersättningarna och dess effekter.

Följderna av att kringgå villkoren för stöd

Ersättningarna kan sänkas eller lämnas obetalade om någon omständighet eller någon åtgärd i syfte att erhålla stöd har givits en sådan form som inte motsvarar dess ursprungliga natur eller ändamål. En sådan åtgärd kan till exempel vara att produktionen på artificiell väg har delats upp på flera sökande i uppenbar avsikt att kringgå stöd villkoren.

Alla oavsiktliga och avsiktliga handlingar som leder till att stödpengar inte styrs till det föreskrivna ändamålet betraktas som missbruk. Påföljderna av missbruk och bedrägeri beskrivs i [Livsmedelsverkets ansökningsanvisningar](#).

4. Miljöersättning

Innehåll

[Gårdsomfattande miljöåtagande](#)

[Åtagande om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner](#)

[Åtagande om naturbetesskötsel](#)

[Åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten](#)

Miljöersättningen betalas på basen av femåriga åtaganden. Ingår du ett åtagande förbinder du dig att genomföra förutbestämda åtgärder enligt fastställda villkor under hela åtagandeperioden. Åtgärderna som du förbinder dig till är beroende av vilket åtagande som du har ingått.

Miljöersättning kan erhållas på basen av följande åtaganden

- Gårdsomfattande miljöåtagande
- Åtagande om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner
- Åtagande om naturbetesskötsel
- Åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten

Ansökan om åtagande görs elektroniskt i Viputjänsten i samband med den samlade ansökan om åkerstöd.

Efter att åtagandet har ingåtts ska en ansökan om utbetalning lämnas in årligen i samband med ansökan om åkerstöd i Viputjänsten.

Läs noggrant **villkoren** innan du ansöker om åtagande. Via länken kommer du till en sida där villkoren finns under Bilagor.

Gårdsomfattande miljöåtagande

Innehåll

[Obligatoriska åtgärder](#)

[Skiftesvisa frivilliga komplement](#)

[Ersättningsbelopp](#)

För att kunna ingå åtagandet ska du uppfylla villkoren för **aktiv jordbrukare**.

Det gårdsomfattande miljöåtagandet omfattar all ersättningsberättigad åkermark gården. I åtagandet kan dock inte ingå

- areal som ingår i ett åtagande om ekologisk produktion
- areal som ingår i ett åtagande om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner

Åtagandeperioden börjar 1.5.2023.

Du förbinder dig att genomföra minst de obligatoriska åtgärderna. Därutöver kan du välja att genomföra skiftesvisa frivilliga komplement.

Läs noggrant **villkoren** innan du ansöker om åtagande. Via länken kommer du till en sida där villkoren finns under Bilagor.

Obligatoriska åtgärder

Till de obligatoriska åtgärderna hör

- [en skriftlig odlings- och gödslingsplan](#)
- [en klimat- och miljöplan](#)
- [miljö- och klimatskolning](#)
- [markkartering](#)
- [omfattande jordanalys](#)
- [skiftesvisa anteckningar](#)

En skriftlig odlings och gödslingsplan

Upprätta en skriftlig odlings- och gödslingsplan som omfattar all den åkermark som ingår i ditt åtagande. Upprätta planen årligen före odlingsperioden inleds.

En klimat- och miljöplan

Upprätta en klimat- och miljöplan en gång under åtagandeperioden efter det första åtagandeåret, men dock senast under det tredje åtagandeåret.

Miljö- och klimatskolning

Delta under åtagandeperioden i sammanlagt fem miljö-och klimatskolningsdagar.

Under skolningsdagarna behandlas jordbrukets miljö- och klimatutmaningar. Utbildningsmodulerna kan omfatta helheter så som

- kolbindning i åkermarken och åkermarkens växtskick
- minskning av utsläpp av växthusgaser och anpassning till klimatförändringar på gården
- främjandet av jordbruksnaturens mångfald
- gårdens vattenskydd
- alternativa växtskyddsmetoder

Markkartering

Utför markkartering när det har gått fem år sedan den föregående analysen.

Ta minst ett prov per basskifte.

- ta ett prov per varje påbörjat femtal hektar om basskiftet är större än fem hektar
- du behöver inte markkartera basskiften som är 0,5 hektar eller mindre

Du ska ha tillgång till resultaten av de nya markkarteringarna före följande gödslingsomgång.

Har du inte tidigare haft ett åtagande om balanserad användning av näringsämnen ska du ha markkarteringar som uppfyller villkoren före utgången av det första åtagandeåret.

Omfattande jordanalys

Utför en omfattande jordanalys på minst tre basskiften minst en gång under åtagandeperioden. Du kan antingen

- 1) ta jordprov för en omfattande markanalys som omfattar
  - en analys av mängden totalt kol
  - en analys av organiskt material
  - samt en undersökning som beskriver markens bördighet eller näringstillstånd. Undersökningen kan gälla markens mikrobiologiska aktivitet, katjonbyteskapacitet, vattenhållningskapacitet, lagrade näringsämnen, reservnäringsämnen eller spårämnenprovtagningen görs på samma sätt som vid markkartering

- 2) låta analysera åkermarkens kvalitetsfaktorer med en markskanner som
  - i realtid med hjälp av sensorer och i kombination med geografisk information mäter egenskaper i marken som påverkar växternas tillväxt och
  - som producerar visuell information om variationen inom skiftet.Resultaten av skanningsanalysen kalibreras med hjälp av jordprover för det skifte som undersöks.

Basskiftena som analyseras ska vara minst 0,50 hektar stora. Utför analyserna senast 30.11.2027.

Skiftesvisa anteckningar

För skiftesvisa anteckningar över alla basskiften som ingår i ditt åtagande. Dokumentera basskiftets basuppgifter och de årliga odlingshändelserna.

För in uppgifter om

- sådda växter
- växtföljd
- gödsling
- kalkning
- bearbetning
- bevattning
- utförd dikning
- konstaterade sjukdomar och skadegörare
- använda växtskyddsmedel och växtskyddsmetoder
- andra motsvarande åtgärder som vidtas på skiftet och som hänför sig till odling och annan markanvändning.

Skiftesvisa frivilliga komplement

Till det gårdsomfattande miljöåtagandet kan du välja följande skiftesvisa komplement.

- [odling av markförbättrande växter och saneringsväxter](#)
- [odling av fånggröda](#)
- [alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling](#)
- [främjande av cirkulär ekonomi](#)
- [odling av dragväxter för bin](#)

Du kan välja åtgärderna årligen och de kan variera från år till år.

Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter

Du kan erhålla ersättning för odling av markförbättrande växter och saneringsväxter på sådana skiften som det föregående året har odlats med en ettårig produktionsgröda. Även om skiftet odlades av någon annan året innan tas den odlare grödan föregående år i beaktande.

Som markförbättrande växter kan du odla

- oljerättika
- bearbetningsrättika
- lusern
- luddvicker
- fodervicker
- vitsenap
- sötväppling
- cikoria
- humleblomster
- solros
- blek taggborre
- växtbestånd av kummin under det första året
- en blandning av dessa.

Du kan inte odla markförbättrande växter som bottengröda till en gröda vars skörd bärgas, efter produktionsväxten som fånggröda eller tillsammans med produktionsgrödan.

Som saneringsväxter kan du odla

- oljerättika
- bearbetningsrättika och bearbetningsrädisa
- vitsenap
- tagetes
- en blandning av dessa.

De markförbättrande växterna och saneringsväxterna ska sås på våren och det är tillåtet att gödsla dem i samband med sådd.

En markförbättrande växt och en saneringsväxt får vändas in i jorden tidigas två månader efter sådd. Under växtperioden får du slå eller krossas växtligheten och du får utnyttja växtmassan.

Du ska odla sanerings- eller markförbättrande växter på minst 0,50 hektar för att du ska få ersättning. Du behöver inte odla sanerings- eller markförbättrande växter varje år. De år som du odlar sanerings- och markförbättrande växter kan du ansöka om ersättning elektroniskt i Vipu-tjänsten i samband med att du gör din årliga stödansökan. I Vipu-tjänsten kan du få reda på den areal som du kan få ersättning för.

Odling av fånggröda

Du kan erhålla ersättning om du sår in en fånggröda på sådana skiften på vilka det växer en ettårig jordbruksväxt eller en ettårig trädgårdsväxt. Du kan inte så in en fånggröda i en vallväxt.

Som fånggröda kan du odla

- italienskt rajgräs eller ett annat vallgräs
- klöver eller en annan vallbaljväxt
- en blandning av flera växtarter. Högst tio procent av fröblandningens vikt kan bestå av andra blommande ettåriga växter än vallbaljväxter.

Fånggrödan får inte bestå av enbart kvävefixerande växter.

På skiften som du odlar ettåriga trädgårdsväxter eller tidig potatis kan du som fånggröda så in också

- honungsfacelia
- oljerättika
- bearbetningsrättika

Du kan odla spannmål som fånggröda endast på sådana skiften på vilka du under samma år har odlat tidig potatis eller tidiga grönsaker.

Du kan så fånggrödan som en bottengröda i huvudgrödan. Så då fånggröda antingen i samband med att du sår huvudgrödan eller senast på spannmålets broddstadium. Du får gödsla skiftet i enlighet med bestämmelserna som gäller för huvudgrödan.

Du kan så en fånggröda också efter att huvudgröda är skördad eller före skörden. Då får du inte gödsla fånggrödan.

Så fånggrödan senast den 15 augusti. Sådden ska ske så att växtligheten täcker hela jordbruksskiftet.

Du får avsluta fånggrödan med växtskyddsmedel tidigast den 15 september. Du får bearbeta växtligheten tidigast den 1 oktober.

Om du sår en höstsådd gröda vars skörd du kommer att bärga kan du avsluta fånggrödan och bearbeta skiftet tidigare. Fånggrödan ska dock finnas på skiftet i minst sex veckor.

Du ska odla fånggröda på minst 1,00 hektar för att du ska få ersättning. Du behöver inte odla fånggröda varje år. De år som du odlar fånggröda kan du ansöka om ersättning elektroniskt i Vipu-tjänsten i samband med att du gör din årliga stödansökan.

Du kan erhålla ersättning för odling av fånggröda för högst 30 % av den ersättningsberättigande arealen på din gård.

Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling

Du ska genomföra minst en av följande bekämpningsmetoder

- användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids mekaniskt för bekämpning av växtsjukdomar eller skadegörare
- organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning under växtperioden på skiften med ettåriga växter
- insektsnät
- användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids med pollinerande insekter för bekämpning av växtsjukdomar
- användning av makroorganismprodukter vid bekämpning av växtskadegörare
- organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som klipps under växtperioden på skiften med fleråriga växter

För ett jordbruksskifte kan du välja endast en bekämpningsmetod och du ska genomföra den valda metoden på hela jordbruksskiftet.

Du ska genomföra alternativa växtskyddsmetoder på minst 1,00 hektar för att du ska få ersättning. Du behöver inte genomföra åtgärden varje år. De år som du genomför alternativa växtskyddsmetoder kan du ansöka om ersättning elektroniskt i Vipu-tjänsten i samband med att du gör din årliga stödansökan.

Anteckna i de skiftesvisa anteckningarna uppgifter om den uppföljning som du har gjort på skiftet under växtperioden och den utförda bekämpningen.

I början av växtperioden ska du för varje jordbruksskifte och växt utarbeta en förhandsplan för de alternativa växtskyddsmetoderna som du har valt. Gör planen senast den 31 maj.

Av planen ska framgå

- vilken alternativ växtskyddsmetod som du planerar använda för respektive växtart och skifte
- en beskrivning av de hjälpmedel med vilka du kommer att följa upp behovet av den alternativa växtskyddsmetoden och hur den alternativa växtskyddsmetoden lyckas.
- i vilka situationer den alternativa växtskyddsmetoden kan kompletteras med andra metoder.

Användningen av andra metoder ska alltid basera sig på en tillräckligt lång uppföljning av den alternativa metodens effekt och på ett konstaterat behov av komplettering. Anteckna dessa i de skiftesvisa anteckningarna.

Användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids mekaniskt för bekämpning av växtsjukdomar eller skadegörare

- du kan använda metoden i sådana bär-, frukt- och grönsaksodlingar för vilka det finns ett i Finland godkänt mikrobpreparat som sprids mekaniskt
- du kan bekämpa sådana växtskadegörare som preparatet i fråga har godkänts för
- skaffa preparaten inför varje år som du genomför åtgärden
- följ okulärt med hur bekämpningen lyckas. Använd arts specifika hjälpmedel för uppföljning av skadeinsekter och anteckna resultatet från uppföljningen i de skiftesvisa anteckningarna.
- Användning av fungicider och insekticider är tillåten endast i vissa undantag. Behovet av bekämpning ska basera sig på förhandsplanen och uppföljningsobservationer eller på rådgivarens utlåtande

Organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning under växtperioden på skiften med ettåriga växter

- du kan använda metoden för att bekämpa ogräs i bär-, frukt- och grönsaksodlingar.
- täck markytan i raderna med
  - halm
  - flis
  - gräsklipp
  - biologiskt nedbrytbar film
  - något annat organiskt material som är oskadligt för jordmånen
- marktäckningen ska finnas på plats senast den 30 juni
- på skiften som du odlar en gröda som kräver en förgröda och på skiften på vilka du odlar sallatsväxter, kinakål, blomkål eller broccoli ska markytan täckas senast den 31 juli
- marktäckningen i raderna ska täcka minst 90 procent av den markyta som ska täckas
- bevara marktäckningen fram till skörd
- du får inte använda växtskyddsmedel för ogräsbekämpning på skiftet. Du kan vid behov bekämpa ogräs mekaniskt
- följ upp förekomsten av ogräs och anteckna resultatet av uppföljningen i de skiftesvisa anteckningarna.

Insektsnät

- Du kan använda metoden i grönsaks- och bärodlingar för bekämpning av flygande skadeinsekter.
- Använd sådana nät som är avsedda för insektsbekämpning och täck hela området med nät
- Anteckna i förhandsplanen de målskadegörare och den tidpunkt för deras förekomst då insektsnät används
- Följ okulärt med hur bekämpningen lyckas och anteckna resultatet av uppföljningen i de skiftesvisa anteckningarna.
- Utanför tidpunkten för skadegörarnas förekomsttidpunkt får du använda insekticider om det i förhandsplanen finns grund för detta och uppföljningsobservationerna eller rådgivarens utlåtande visar att det finns behov

Användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids med pollinerande insekter för bekämpning av växtsjukdomar

- du kan använda metoden i bär- och fruktodlingar för bekämpning av växtsjukdomar om du på skiftet odlar en växt för vars sjukdomsbekämpning det finns ett tillgå i Finland godkänt mikrobpreparat
- skaffa preparaten inför varje år som du genomför åtgärden
- på området ska det finnas minst två bikupor per hektar under odlingsväxtens blomningsperiod. I bikuporna ska det finnas en lämplig spridare för växtskyddsmedlet samt separata in- och utgångar för bina
- följ okulärt med hur bekämpningen lyckas och anteckna resultatet av uppföljningen i de skiftesvisa anteckningarna.
- användning av fungicider mot en sjukdom som ska bekämpas med mikrobpreparat är tillåten endast i undantagsfall om det i förhandsplanen finns grund för detta och uppföljningsobservationerna eller rådgivarens utlåtande visar att det finns behov

Användning av makroorganismprodukter vid bekämpning av växtskadegörare

- Du kan använda metoden i bär- och fruktodlingar om du på skiftet odlar en växt för vilken det finns ett tillgå i Finland godkänd makroorganismprodukt
- du kan bekämpa sådana skadeorganismer som makroorganismprodukten i fråga har godkänts för
- skaffa preparaten inför varje år som du genomför åtgärden
- du får inte använda insekticider som är skadliga för bekämpningsorganismerna under den tid bekämpningsorganismerna är verksamma
- följ upp okulärt med lupp eller med mikroskop hur bekämpningen lyckas och anteckna resultatet från uppföljningen i de skiftesvisa anteckningarna

Organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som klipps under växtperioden på skiften med fleråriga växter

- Du kan använda metoden för att bekämpa ogräs i bär- och fruktodlingar
- Marktäckningen måste finnas på plats senast 30 juni
- Du kan täcka markytan
  - i raderna med
    - halm
    - flis
    - gräsklipp
    - biologiskt nedbrytbar film
    - täckpapper
    - annat organiskt material.
  - i radmellanrummen med insått gräs som du klipper eller med någon annan organisk marktäckning som inte är skadligt för jordmånen. Marktäckningen mellan raderna kan också bestå av en blomsterremsa som slås efter blomningen. Så gräset eller blomsterremsan senast den 30 juni. Insådden ska vara täckande senast vid tidpunkten för skörd.
- täckmaterialet i de täckta raderna eller täckmaterialet i radmellanrummen ska täcka minst 90 procent av den markyta som ska täckas
- håll gräset i radmellanrummen kort under växtperioden genom att klippa det tillräckligt ofta

- bevara marktäckningen fram till skörd
- du får inte använda växtskyddsmedel för ogräsbekämpning på skiftet. Du kan vid behov bekämpa ogräs mekaniskt eller tillföra mera organiskt material
- följ upp förekomsten av ogräs och anteckna resultatet från uppföljningen i de skiftesvisa anteckningarna

Främjande av cirkulär ekonomi

I åtgärden finns två olika alternativ. Du ska antingen

- 1) på åkerskiftet sprida
  - flytgödsel
  - urin
  - vätskefraktion som separerats från flytgödsel eller
  - flytande organiska gödsel
 med placerande eller nedmyllade utrustning eller
- 2) tillföra åkerskiftet organiskt material som har en torrsubstanshalt på minst 20 procent.

Du ska genomföra åtgärden på minst 1,00 hektar för att du ska få ersättning. Du behöver inte genomföra åtgärden varje år. De år som du genomföra åtgärden kan du ansöka om ersättning elektroniskt i Viputjänsten i samband med att du gör din årliga stödansökan. Du anmäler på hösten i samband med höstanmälan de skiften på vilka du har spridit gödselmedel eller organiskt material.

I båda alternativen ska du välja materialet utgående från spridningsplatsen så att den hösta tillåtna mängden kväve och fosfor inte överskrider med den minimimängd material som du måste sprida per hektar.

Du ska med hjälp av ett överlåtelseavtal, ett kvitto eller en fraktsedel kunna påvisa näringsinnehållet samt produkten, leverantören och mängden i fråga om sådant material som kommer någon annanstans ifrån än från din egen gård.

Anteckna i dina skiftesvisa anteckningar de ämnen som du har spridit och mängderna.

Spridning med placerande eller nedmyllande utrustning

Sprid flytgödseln, urinen och de motsvarande flytande organiska gödselmedlen på något av följande sätt

- med en utrustning som placerar ämnet i marken genom att skära en skåra i markens yta dit ämnet rinner ner eller sprutas in
- med en myllningsutrustning som är kopplad till enheten som sprider ut ämnet.

I växande gröda kan du använda slangspridare som placerar ämnet ner i växtligheten.

Tillförsel av organiskt material

Med organiskt materialen avses

- organiska gödselmedel
- organiska jordförbättringsmedel
- blandningar av organiska gödselmedel och jordförbättringsmedel

- fast gödsel eller komposterad gödsel som skaffats från en annan gård för nyttbruk
- torr fraktion som separerats från stallgödsel

Du kan som organiskt material inte sprida fast gödsel som kommer från din egen gårdsbruksenhet. Du får inte samtidigt både leverera och ta emot organiskt material med undantag av sådant organiskt material som har bearbetats i en biogasanläggning.

Minimimängd som måste spridas

Sprid minst följande mängder

- minst 15 kubikmeter per hektar av de ämnen som ska spridas med en utrustning som placerar eller myllar in ämnet i marken
- minst 10 kubikmeter per hektar av det organiska materialet med en torrsbstanshalt på minst 20 procent
- minst 5 kubikmeter per hektar av ämnen med hög näringshalt vars fosforhalt är minst 3 kilogram per kubikmeter

Odling av dragväxter för bin

Du ska i renbestånd odla

- honungsfacelia
- humleblomster
- malva
- stockros
- solros
- blåklint
- rödklint

Bevara växtligheten tills blomningen är avslutad.

Du ska odla dragväxter för bin på minst 1,00 hektar för att du ska få ersättning. Du behöver inte odla dragväxter varje år. De år som du odlar dragväxter kan du ansöka om ersättning elektroniskt i Vipu-tjänsten i samband med att du gör din årliga stödansökan.

Ersättningsbelopp

Åtgärd	Euro/ha
Gårdsomfattande miljöåtagande, obligatoriska åtgärder	
- åkerväxter	45
- trädgårdsväxter	113
Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	223
Odling av fånggröda	109
Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	500
Främjande av cirkulär ekonomi	75
Odling av dragväxter för bin	275

Miljöersättning för de obligatoriska åtgärderna betalas för den ersättningsberättigade åkermarken som ingår i ditt åtagande och som

- du uppger i din stödansökan
- är i din besittning senast den 15 juni under året i fråga
- används för odling av
  - åker- och trädgårdsväxter
  - markförbättrande växter och saneringsväxter
  - dragväxter för bin

Ersättning betalas inte för

- trädgårdsland
- träda
- arealer med energiväxter med vedstam,
- arealer med sådan hampa som inte berättigar till grundläggande inkomststöd
- gröngödslingsvall, vall på naturvårdsåker eller mångfaldsåker som ingår i miljösystemstödet

Ersättning för de skiftesvisa frivilliga komplementen betalas för den areal på vilken du genomför åtgärden dock med följande begränsningar

- du kan få ersättningen för odling av fånggröda för högst 30 procent av den totala ersättningsberättigade åkerarealen på din gård
- uppfyller du villkorlighetens krav på växtföljd med en mellangröda som du sår efter en gröda vars skörd du har bärgat kan du för samma areal inte erhålla ersättning för odling av fånggröda
- du kan inte erhålla ersättning för spridning av flytgödsel, urin eller andra motsvarande flytande organiska gödselmedlen med placering eller nedmyllande utrustning om du på grund av kraven som ingår i villkorlighet inte kan placera eller bearbeta in ämnet i marken på det sätt som åtgärden förutsätter

Åtagande om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner

Innehåll

[Platser där en skyddszon kan anläggas](#)

[Anläggning](#)

[Skötsel](#)

[Dokumentation](#)

[Ersättningsbelopp](#)

Åtagandet om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner är ett femårigt åtagande. Du behöver inte ha ett gårdsomfattande miljöåtagande för att kunna ingå ett åtagande om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner.

Läs noggrant **villkoren** innan du ansöker om åtagande. Via länken kommer du till en sida där villkoren finns under Bilagor.

För att ingå åtagandet ska du under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i din besittning minst tre hektar åker.

Du ska bedriva jordbruksverksamhet och uppfylla [kriterierna för jordbrukare](#).

Ditt åtagande ska under hela åtagandeperioden omfatta minst 0,50 hektar. Ange i din ansökan de basskiften som du vill föra in i ditt åtagande. Du kan inte ange endast delar av ett basskifte. Bilda egna basskiften av den areal som ska ingå i åtagandet.

Arealen ska vara i din besittning under hela åtagandeperioden. Arrenderar du området ska du till din ansökan om åtagande bifoga ett skriftligt arrendekontrakt

Åtagandeperioden börjar 1.5 det år som åtagandet ingås. Ett åtagandeår omfattar perioden 1.5 – 30.4.

Åtagandet innebär att du ska anlägga och sköta en gräsbevuxen skyddszon.

Platser där en skyddszon kan anläggas

Du kan anlägga en skyddszon i områden där landskapsregeringen i en översiktsplan har konstaterat att det finns behov av att anlägga skydds zoner som en vattenförbättrande åtgärd.

Skydds zonen ska anläggas längs vattendrag på åkermark. Ett skifte anses ligga vid ett vattendrag om dess avstånd från vattendraget är högst 10 meter.

Vattendrag är

- sjöar,
- tjärnar,
- bäckar och andra naturliga vattenområden
- konstgjorda sjöar, kanaler, större utfallsdiken och andra motsvarande konstgjorda vattenområden, dock inte rännilar, diken och källor

Skydds zonen ska vara minst tre meter bred. Landskapsregeringen fastställer bredden på varje enskild skydds zon.

Om en åker i sin helhet ligger inom ett område på 50 meter från ett vattendrag kan hela basskiftet utgöra skydds zon

Anläggning

Anlägg en flerårig gräsväxtlighet på skydds zonen under det första åtagandeåret. Du kan anlägga växtbeståndet med färdiga utsädesblandningar av vall- och gräsväxter. Anlägger du växtligheten i skydds säd kan du inte ingå åtagandet samma år.

Du får gödsla växtligheten i samband med anläggningen, dock inte närmare än fem meter från vattendraget.

Om det på området redan finns en godtagbar växtlighet som anlagts tidigare behöver du inte anlägga en ny växtlighet.

Skötsel

Sköt skyddszonen så att den bevars som jordbruksmark. Skyddszonen ska under hela åtagandeperioden vara täckt av en flerårig gräsväxtlighet.

Efter sådden får du inte bearbeta eller gödsla skyddszonen eller behandla den med kemiska växtskyddsmedel.

Undantag:

- du får använda kemiska växtskyddsmedel vid eventuell förekomst av sådana växtskadegörare som du enligt gällande lagstiftning måste bekämpa.
- du får bearbeta skyddszonen om du måste förnya växtligheten

Slå gräset årligen senast 31 augusti. Beakta de vilda fåglarnas och däggjurens levnadsförhållanden. Kör bort det slagna gräset och ta hand om det så att syftet med vattenskyddet inte äventyras. Växtmassan får inte medföra olägenhet för miljön, och den får inte föras till skogen eller till impediment. Du kan utnyttja det slagna gräset som foder till husdjur.

Husdjur får beta på skyddszonen förutsatt att växtligheten på skyddsremsan inte förstörs eller markytan trampas sönder. Du får inte tillskottsutfodra djuren på skyddszonen.

Förnya växtbeståndet på skyddszonen om växtbeståndets förmåga att producera växtmassa och binda erosionsmaterial och näringsämnen försvagas betydligt eller om det på skiftet i mer än i en ringa omfattning etablerar sig en växtlighet som är kännetecknande för annan mark än åkermark. Anlägg en ny gräsväxtlighet genast när förhållandena medger det.

Om växtligheten på skyddszonen skadas eller förstörs under vintern eller till följd av bekämpning av flyghavre eller av någon annan motsvarande orsak ska den skadade arealen besås med ny gräsväxtlighet så snart förhållandena medger det.

Dokumentation

Dokumentera uppgifter om

- åtgärder som du har utfört vid anläggningen
- vilka årliga skötselåtgärder du har utfört
- förstörd växtlighet,
- bekämpning av flyghavre eller andra ogräs
- anläggande av nytt växtbestånd

Ersättningsbelopp

I ersättning betalas 353 euro per hektar och år.

Åtagande om naturbetesskötsel

Innehåll

[Areal som kan ingå i åtagandet](#)

[Areal som inte kan ingå i åtagandet](#)

[Skötselåtgärder](#)

[Ersättningsbelopp](#)

Åtagandet om naturbetesskötsel är ett femårigt åtagande. Åtagandeperioden börjar 1.5.2023 Du behöver inte ha ett gårdsomfattande miljöåtagande eller ett åtagande om ekologisk produktion för att kunna ingå ett åtagande om naturbetesskötsel.

Läs noggrant **villkoren** innan du ansöker om åtagande. Via länken kommer du till en sida där villkoren finns under Bilagor.

För att ingå åtagandet ska du ska under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i din besittning minst tre hektar åker eller minst tre hektar naturbeten. Du behöver inte ha åkermark om du har minst tre hektar naturbeten.

Du ska bedriva jordbruksverksamhet och uppfylla **kriterierna för jordbrukare**.

Ditt åtagande ska under hela åtagandeperioden omfatta minst 1,00 hektar. Ange i din ansökan de basskiften som du vill föra in i ditt åtagande. Du kan inte ange endast delar av ett basskifte. Bilda egna basskiften av den areal som ska ingå i åtagandet.

Areal som kan ingå i åtagandet

I ett åtagande kan ingå

- naturbeten på kulturmark
- ängar
- strandängar
- hagmark

Naturbeten som i sin helhet består av trädbevuxna områden kan du ta med endast

- om trädbeståndet består av olika trädslag av både löv och barrträd i varierande ålder och trädbeståndet inte är dominerande och om det mellan de trädbevuxna delarna förekommer öppna ljusare partier där det växer gräs- eller ängsväxter eller
- om det är fråga om en björkhage

I skärgården kan betena bestå av en mosaikartad naturtyp med inslag av berghällar, strandpartier, buskmark och mager lågproduktiv naturskogsartad barrbland- eller hällmarkstallskog, som inte har påverkats av skogsskötselåtgärder och som enligt tradition har varit betad.

Areal som inte kan ingå i åtagandet

Permanent gräsmark

Du kan inte ta med i ditt åtagande sådana naturbeten vars markanvändningsslag är naturbeten och ängar som är permanent gräsmark.

Träd- och slybevuxna områden

- Ekonomiskog eller annan sådan produktiv skogsmark som i första hand används för bedrivande av skogsbruk. Med sådana områden avses områden som i sin helhet är trädbevuxna och vars trädbestånd är ensidigt och i jämn ålder och vars fältskikt består i huvudsak av ris, så som blåbärsris, lingonris och ljung, eller mossor
- andra trädbevuxna områden som i sin helhet domineras av trädbeståndet även om det i fältskicket förekommer gräs och örter
- Områden som i sin helhet är trädbevuxna och vars virkesförråd överstiger 70 kubikmeter tall och gran eller 100 kubikmeter lövträd, hamlade äldre björkar och askar samt ek medräknas inte
- Områden där skogsförnyelse genom avverkning i fröträds- eller skärmställning eller plantering efter kalavverkning har påbörjats
- Områden som i sin helhet består av plantbestånd eller ungskog vars plantantal per stamantal kan anses bilda ett godtagbart plantbestånd enligt 5 § landskapsförordningen (1998:86) om skogsvård eller för andra motsvarande avverkningsområden
- Områden som vuxit igen med sly eller med unga granar eller tallar i tätt bestånd

Övriga områden som inte kan finnas i åtagandet

- Sådana naturbeten som domineras av tvinmark, impediment eller bergsområden
- vidsträckta sammanhängande kala berg
- odlade gräsmattor
- tomtområden och områden som används som gårdsplan
- skötta park- eller rekreationsområden
- rastgårdar
- permanenta vägar
- myrmarker
- platser på vilka djuren utfodras med tillskottsfoder och där markytan eller växtligheten förstörs av detta.

Områden som erhåller annan finansiering

I ett åtagande kan heller inte ingå områden som erhåller antingen EU-stöd eller stöd inom ramen för ett nationellt stödsystem för iståndsättande åtgärder eller fortlöpande skötselåtgärder.

Du kan till exempel inte erhålla Leader-finansiering för samma åtgärder på samma areal.

Skötselåtgärder

Du ska sköta de områden som ingår i åtagandet med betande husdjur under hela åtagandeperioden. I motiverade fall så som vid parasitangrepp kan du lämna ett bete obetat under ett år.

Som betesdjur kan godkännas

- nötkreatur (ej vattenbufflar) över två år
- nötkreatur mellan sex månader och två år
- nötkreatur under sex månader
- får och getter över ett år,
- lamm och killingar över två månader
- hästdjur över sex månader.

Djuren ska beta på betet senast den 15 augusti.

Djurtätheten ska vara minst 0,4 djurenheter per hektar. Antalet djur omräknas till djurenheter med hjälp av koefficienterna i **bilaga 2**. Beräkna djurtätheten genom att dividera det totala antalet djurenheter av antalet betande djur med den totala betesarealen som ingår i ditt åtagande.

Betetrycket ska motsvara foderproduktionen och -tillväxten på betet så att området inte växer igen med sly och buskar. Gräsväxtligheten på betet ska vara väl avbetat minst en gång före den 30 september.

Utför kompletterande skötselåtgärder så som röjning, slätter och putsning om igenväxning börjar förekomma.

Du får inte använda handelsgödsel eller kemiska växtskyddsmedel på ett naturbete som ingår i ditt åtagande. Bekämpning av främmande arter så som jätteloka kan undantagsvis med landskapsregeringens särskilda tillstånd bekämpas med kemiska växtskyddsmedel.

Du får inte bearbeta, plantera eller så in växter på de naturbeten som ingår i ditt åtagande.

För in uppgifter om tidpunkten för betesgången, antalet betande djur och de utförda skötselåtgärderna i beteskort. Landskapsregeringen har tagit fram en mall som du kan använda.

Ersättningsbelopp

I ersättning betalas 235 euro per hektar och år.

Du får ersättning endast för de beten som har betats under stödåret. Ett bete kan lämnas obetat endast en gång under åtagandeperioden.

Åtagande om riktade skötselåtgärder på naturbeten

Innehåll

[Areal som kan ingå i åtagandet](#)

[Areal som inte kan ingå i åtagandet](#)

[Gör en skötselplan](#)

[Ersättningsbelopp](#)

Åtagandet om naturbetesskötsel är ett femårigt åtagande. Åtagandeperioden börjar 1.5.2023.

För att kunna ingå åtagandet ska du under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i din besittning minst tre hektar åker eller minst tre hektar naturbeten. Du behöver inte ha åkermark om du har minst tre hektar naturbeten.

Läs noggrant **villkoren** innan du ansöker om åtagande. Via länken kommer du till en sida där villkoren finns under Bilagor.

Ditt åtagande ska under hela åtagandeperioden omfatta minst 1,00 hektar. Ange i din ansökan de basskiften som du vill föra in i ditt åtagande. Du kan inte ange endast delar av ett basskifte. Bilda egna basskiften av den areal som ska ingå i åtagandet.

Du ska bedriva jordbruksverksamhet och uppfylla **kriterierna för jordbrukare**.

Du ska sköta naturbetena enligt en skötselplan som har godkänts av landskapsregeringen. Du ska påbörja skötselåtgärderna under det första åtagandeåret på varje skifte som ingår i åtagandet, om inte den godkända planen förutsätter något annat.

Arealen ska vara i din besittning under hela åtagandeperioden. Arrenderar du området ska du till din ansökan om åtagande bifoga ett skriftligt arrendekontrakt.

Areal som kan ingå i åtagandet

I ett åtagande kan ingå

- naturbeten på kulturmark
- ängar
- strandängar
- hagmark

Områden som ingår i åtagandet ska ha klara förutsättningar för att genom skötselåtgärderna framgångsrikt främja artrikedomen i jordbruksmiljön eller landskapet.

Areal som inte kan ingå i åtagandet

Permanent gräsmark

Du kan inte ta med i ditt åtagande sådana naturbeten som du har angett som permanent gräsmark.

Trädbevuxna områden, tvinmark, impediment och naturreservat

- Ekonomiskog eller annan sådan produktiv skogsmark som i första hand används för bedrivande av skogsbruk. Med sådana områden avses områden som i sin helhet är trädbevuxna och vars trädbestånd är ensidigt och i jämn ålder och vars fältskikt består i huvudsak av ris, så som blåbärsris, lingonris och ljung, eller mossor
- andra trädbevuxna områden som i sin helhet domineras av trädbeståndet även om det i fältskicket förekommer gräs och örter
- Områden som i sin helhet är trädbevuxna och vars virkesförråd överstiger 70 kubikmeter tall och gran eller 100 kubikmeter lövträd, hamlade äldre björkar och askar samt ek medräknas inte
- Områden där skogsförnyelse genom avverkning i fröträds- eller skärmställning eller plantering efter kalavverkning har påbörjats
- Områden som i sin helhet består av plantbestånd eller ungskog vars plantantal per stamantal kan anses bilda ett godtagbart plantbestånd enligt 5 § landskapsförordningen (1998:86) om skogsvård eller för andra motsvarande avverkade områden
- Områden som domineras av tvinmark, impediment eller bergsområden
- Naturreservat

Områden som erhåller annan finansiering

I ett åtagande kan inte ingå områden som redan erhåller antingen EU-stöd eller stöd inom ramen för ett nationellt stödsystem för motsvarande åtgärder.

Du kan till exempel inte erhålla Leader-finansiering för samma åtgärder på samma areal.

Gör en skötselplan

Gör en skötselplan för området tillsammans med en sakkunnig rådgivare. Gör en skötselplan för varje enskilt bete som ingår i ditt åtagande. I skötselplanen definieras de åtgärder som du måste genomföra under åtagandeperioden.

Gör skötselplanen utgående från betets karaktär, artsammansättning och behov av skötsel. Planen ska omfatta minst

- en karta på vilken åtagandets areal är markerad,
- en allmän beskrivning av området och en uppskattning av projektets inverkan på miljön och landskapet,
- lämplig betestidpunkt på betet,
- betesintensitet,
- typ av betesdjur,
- fällindelning,

- i vilken omfattning och vid vilken tidpunkt röjning och slåtter behövs samt bortförel av röjnings- och slåtterrester samt
- en redogörelse för de åtgärder för vilkas genomförande det redan betalas något annat stöd eller någon annan ersättning i enlighet med ett av Europeiska unionen finansierat eller nationellt stödsystem

Bifoga planen till din ansökan om åtagande.

Skötselåtgärderna ska minst omfatta en årlig betning med betande husdjur. Betena ska betas med ett lämpligt och för artsammansättningen anpassat betestryck så att området varken blir över- eller underbetat.

I skötselåtgärderna kan enligt skötselplanen vid behov ingå också

- slåtter
- bärgning av slåtterrester
- underhållsröjning av träd och buskar inklusive bärgning av röjningsrester
- avlägsnande av främmande arter
- lövtäkt
- andra motsvarande åtgärder

Du får inte använda handelsgödsel eller kemiska växtskyddsmedel på ett naturbete som ingår i ditt åtagande. Bekämpning av främmande arter så som jätteloka kan undantagsvis med landskapsregeringens särskilda tillstånd bekämpas med kemiska växtskyddsmedel.

Du får ge tillskottsfoder endast under högst två veckor i början och under högst två veckor i slutet av betesperioden.

Angränsar naturbetet till en gödslad betesvall ska du avskilja naturbetet med stängsel från åkermarken för att betestrycket på naturbetet ska bli lämpligt och för att undvika en negativ gödslingsseffekt från den gödslade betesvallen.

Du får inte avverka trädbestånd förutom om det ingår i den röjning som främjar den biologiska mångfalden och landskapet enligt skötselplanen.

För in uppgifter om

- antalet betande djur
- tidpunkt för betesgång och betesperiodens längd
- utförda skötselåtgärder och tidpunkt

i en skötseldagbok.

Ersättningsbelopp

I ersättning betalas 645 euro per hektar och år.

5. Ersättning för ekologisk produktion

Innehåll

[Åtagandet](#)

[Husdjur](#)

[Frivilliga skiftesvisa komplement](#)

[Ersättningsnivåer](#)

[Ersättning för åkermark](#)

[Ersättning för husdjursproduktion](#)

[Ersättning för skiftesvisa frivilliga komplement](#)

Läs noggrant [villkoren](#) innan du ansöker om åtagande. Via länken kommer du till en sida där villkoren finns under Bilagor.

För att kunna ingå åtagandet ska du uppfylla villkoren för [aktiv jordbrukare](#).

Dessutom ska du

- ha tillräckliga kunskaper i ekologisk produktion. Har du inte under åren 2014 – 2022 haft ett åtagande om ekologisk produktion och deltagit i alla 4 kursdagar ska du gå en minst fyra dagar lång grundkurs i ekologiska produktionsmetoder innan du ingår åtagandet. Om gården drivs av en sammanslutning ska den som ansvarar för gårdens skötsel gå kursen. För att kunna ingå åtagandet år 2023 ska du senast 30 april 2023 ha gått kursdagarna. Bifoga kursintyget till din ansökan i Vipu-tjänsten när du gör din årliga stödansökan.
- vara ansluten till kontrollsystemet för ekologisk produktion och finnas i registret över de producenter och fastigheter som efter ansökan konstaterats uppfylla kraven för ekologiskt framställda jordbruksprodukter. Landskapsregeringen för in dig i registret förutsatt att du har blivit godkänd i kontrollen. Anmäl dig till registret senast den 30 april det är då du ingår åtagandet om du inte redan är ansluten.
- ha minst tre hektar ersättningsberättigad åkermark i din besittning under hela åtagandeperioden. Ingår du ett åtagande om enbart ekologisk fruktodling ska du under hela åtagandeperioden ha i din besittning minst 0,50 hektar ersättningsberättigad åkermark på vilken du odlar frukt.

Åtagandet

Åtagandet om ekologisk produktion är ett femårigt åtagande. Åtagandeperioden börjar 1.5.2023

Du kan ingå ett åtagande som endast omfattar åkermark eller ett åtagande som omfattar både åkermark och husdjur. Du kan inte ingå ett åtagande som endast omfattar husdjur.

Ditt åtagande ska under hela åtagandeperioden omfatta

- minst 3 hektar ersättningsberättigad åkermark eller
- minst 0,5 hektar ersättningsberättigad åkermark på vilken frukt odlas

I åtagandet kan inte ingå sådan mark som ingår i

- ett gårdsomfattande miljöåtagande eller
- i ett åtagande om anläggning av gräsbevuxna skydds-zoner.

Arealen som du tar med i åtagandet ska vara godkänd i kontrollsystemet för ekologisk produktion från början av åtagandeperioden och du ska odla arealen enligt ekologiska produktionsmetoder. Du kan ta med areal som är i omställning till ekologisk produktion och areal som redan är omlagd men du kan inte ta med areal som du kommer att lägga om i ett senare skede. Sådan areal kan du eventuellt foga till ditt åtagande senare under åtagandeperioden.

Du kan ta med skiften i gemensamt bruk men då måste alla som odlar skiftet bedriver ekologisk produktion på skiftet.

På arealen som ingår i ditt åtagande ska du tillämpa en ändamålsenlig växtföljd enligt de ekologiska produktionsreglerna. Skiften på vilka en ändamålsenlig växtföljd inte kan iakttas kan inte ingå i åtagandet. Ingen växtföljd behövs på de arealer som odlas med permanenta grödor eller jordgubbar.

Husdjur

Bedriver du husdjursproduktion som är godkänd i kontrollsystemet för ekologisk produktion kan du ingå ett åtagande som omfattar både växtodling och husdjursproduktion.

Ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion kan omfatta nötdjur, får, getter, svin och fjäderfän som du eller dina familjemedlemmar innehar.

Du måste under kalenderåret ha minst tre djurenheter för att kunna erhålla ersättning för ekologisk husdjursproduktion. Djuren omräknas till djurenheter med hjälp av koefficienterna i **bilaga 2**.

Frivilliga skiftesvisa komplement

Till ditt åtagande om ekologisk produktion kan du välja följande skiftesvisa komplement.

- [odling av markförbättrande växter och saneringsväxter](#)
- [odling av fånggröda](#)
- [alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling](#)
- [främjande av cirkulär ekonomi](#)
- [odling av dragväxter för bin](#)

Du kan välja åtgärderna årligen och de kan variera från år till år.

Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling kan väljas endast om det på skiftet odlas fleråriga trädgårdsväxter. Som metod kan du välja organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som klipps. På skiften som odlas med ettåriga trädgårdsväxter är det inte möjligt att välja alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling.

Använd endast sådana gödselpreparat och organiska material som är tillåtna i ekologisk produktion om du väljer främjande av cirkulär ekonomi.

Ersättningsnivåer

Ersättningsnivåerna visas i tabellen.

Åtgärd	Euro/ha
Ekologisk växtproduktion	
- växtproduktion ink. Gröngödslingsvall	260
- trädgårdsväxter och matpotatis	650
- vall	45
Ekologisk husdjursproduktion	356
Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	223
Odling av fånggröda	109
Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	500
Främjande av cirkulär ekonomi	75
Odling av dragväxter för bin	275

Ersättning för åkermark

Ersättning för ekologisk produktion betalas för den ersättningsberättigade åkermarken som ingår i ditt åtagande och som

- du uppger i din stödansökan
- är i din besittning senast den 15 juni under året i fråga
- används för odling av
  - avsalugrödor och foderväxter
  - gröngödslingsvall

Gröngödslingsvallarna ska ingå i gårdens normala växtföljd och kan inte placeras i växtföljden efter

- vall
- markförbättrande växter eller saneringsväxter
- naturvårdsvall
- mångfaldsväxter

Under åtagandeperioden får du odla gröngödslingsvall på samma skifte under högst två år. En gröngödslingsvall får inte gödslas.

Du kan inte erhålla stöd i miljösystemet för gröngödslingsvallar som ingår i ditt åtagande om ekologisk produktion.

Ingen ersättning för ekologisk produktion betalas för arealen som odlas med

- markförbättrande växter och saneringsväxter
- dragväxter för bin

Har du anslutit dig till produktionskontrollen samma år som du ingår åtagande betalas ersättning först när din gårdsbruksenhet är godkänd i den ekologiska produktionskontrollen.

Ersättning för husdjursproduktion

Ersättning för ekologisk husdjursproduktion betalas för foderväxter utöver den ersättning som betalas för ekologisk växtproduktion.

Ersättningen betalas per hektar utgående från antalet djur på din gårdsbruksenhet under kalenderåret. En djurenhet motsvarar en hektar. Ersättning betalas för den areal som du odlar med foderväxter och som ingår i ditt åtagande. Har du färre djurenheter än hektar som du odlar med foderväxter får du ersättning endast för så många hektar som motsvarar dina djurenheter.

Kommer du inte upp i tre djurenheter under kalenderåret betalas ingen ersättning för ekologisk husdjursproduktion. Ditt åtagande kan ändras till att omfatta endast växtodling och ingen återbetalning krävs.

Övergår du under åtagandeperioden till konventionell djurhållning återkrävs ersättningen som du fått för ekologisk husdjursproduktion.

Har du anslutit dig till produktionskontrollen samma år som du ingår åtagande eller har du bytt djurart under åtagandeperioden betalas ersättning först när produktionen är godkänd i den ekologiska produktionskontrollen.

Ersättning för skiftesvisa frivilliga komplement

Ersättning för de skiftesvisa frivilliga komplementen betalas för den areal på vilken du genomför åtgärden dock med följande begränsningar

- du kan få ersättningen för odling av fånggröda för högst 30 procent av den totala ersättningsberättigade åkerarealen på din gård
- uppfyller du villkorlighetens krav på växtföljd med en mellangröda som du sår efter en gröda vars skörd du har bärgat kan du för samma areal inte erhålla ersättning för odling av fånggröda
- du kan inte erhålla ersättning för spridning av flytgödsel, urin eller andra motsvarande flytande organiska gödselmedlen med placerande eller nedmyllande utrustning om du på grund av kraven som ingår i villkorlighet inte kan placera eller bearbeta in ämnet i marken på det sätt som åtgärden förutsätter

6. Kompensationsersättning

Innehåll

[Ersättningsbelopp](#)

[Stegvis minskning av ersättningen](#)

[Areal som beviljas kompensationsersättning](#)

[Begränsad areal för träda och naturvårdsvall](#)

Kompensationsersättning beviljas för ett år i gången och du behöver inte ingå något femårigt åtagande.

Ansöka görs elektroniskt i Vipu-tjänsten i den samlade ansökan om åkerstöd.

Ersättningen betalas på basen av arealen av de **ersättningsberättigade skiften** som är i din besittning senast 15.6.2023.

Du kan erhålla kompensationsersättning om du har minst tre hektar ersättningsberättigande jordbruksmark på din gårdsbruksenhet. Till jordbruksmark räknas

- Åkermark
- Permanenta grödor (till exempel äpple)
- Permanent gräsmark (också naturbeten om markanvändningslaget är naturbeten och ängar)

Du ska uppfylla kriterierna för **aktiv jordbrukare**.

Ersättningsbelopp

Beloppet består av en EU-delfinansierad del och en helt nationellt finansierad del.

EU-delfinansierat stöd	Helt nationellt finansierat stöd	Kompensationsersättning totalt
euro/hektar	euro/hektar	euro/hektar
129,51	87,49	217

Stegvis minskning av ersättningen

Den ersättning som betalas per hektar sjunker när arealen som beviljas kompensationsersättning på gården stiger. Till arealer som beviljas kompensationsersättning räknas de skiften för vilka ersättning betalas.

Minskad ersättning betalas bara för de hektar som överstiger de nedan nämnda trösklarna, inte för gårdens hela areal.

Tabell. Kompensationsersättningen beviljas enligt gårdsbruksenhetens storlek enligt följande.

Ersättningsberättigad areal (hektar) i fråga om kompensationsersättning för gårdsbruksenheter	Den beviljade ersättningens andel i procent av full ersättning	Belopp euro/hektar
upp till 100 ha	100%	217
för den åkerareal som överstiger 100 ha upp till 150 ha	90%	195,30
för den åkerareal som överstiger 150 ha	80%	173,60

Exempel: Gården har 120 hektar ersättningsberättigad areal.

Gården får full ersättning för 100 hektar: $100 \text{ ha} \times 217 \text{ €/ha} = 21\,700 \text{ €}$.

För resterande 20 hektar betalas ersättningen till nedsatt belopp: $20 \text{ ha} \times 195,30 \text{ €/h} = 3\,906 \text{ €}$.

Areal som beviljas kompensationsersättning

Ersättning betalas för alla ersättningsberättigade skiften på din gård vars markanvändningsslag är åker eller naturbeten och ängar.

Ersättning betalas dock inte för följande arealer

- trädgårdsland,
- arealer med energiväxter med vedstam,
- arealer med prydnadsvide för flätning
- annan hampareal än sådan som berättigar till grundläggande inkomststöd.
- icke odlade arealer.

Begränsad areal för träda och naturvårdsvall

Andelen träda och miljösystemstödet naturvårdsvall kan utgöra högst 25 procent av gårdsbruksenhetens ersättningsberättigade åkerareal för att ersättning ska betalas för träda och naturvårdsvall. På den resterande arealen måste du uppges odlingsväxter. Till exempel gröngödslingsvall och mångfaldsåkrar inom ramen för miljöersättningen hänförs till den ersättningsberättigande och odlade åkerarealen när begränsningen fastställs.

I trädesarealen räknas inte villkorlighetens icke produktiva trädesareal (4%).

Om andelen är större än 25% kan ersättning för träda och naturvårdsvall dock betalas för den areal som fås då summan av gårdsbruksenhetens övriga ersättningsberättigade åkerareal divideras med tre.

Exempel 1

Gården har 100 hektar ersättningsberättigade skiften, andelen träda och naturvårdsvall är 35%. Gården uppger

- 10 hektar icke odlad areal,
- sammanlagt 25 hektar träda,
- 10 hektar naturvårdsvall,

- 20 hektar fodervall,
- 25 hektar havre,
- 10 hektar trädgårdsland.

På åkerarealen finns det sammanlagt 45 hektar sådana odlingsväxter som inte räknas in i trädesbegränsningen (= fodervall + havre). Den största tillåtna arealen med träda och naturvårdsvall fås genom att dividera den sammanlagda arealen med fodervall och havre med tre ($45 \text{ ha}/3 = 15 \text{ ha}$)

Ersättning betalas för arealer med träda och naturvårdsvall för 15 hektar och för havre och fodervall för 45 hektar, dvs. totalt 60 hektar. Ersättning betalas inte för icke odlad areal eller för trädgårdsland.

Exempel 2.

Gården har 20 hektar naturvårdsåker och 3 hektar icke odlad areal. Andelen naturvårdsåkers är över 25%.

Eftersom det inte finns några odlingsväxter som berättigar till ersättning uppstår ingen areal i beräkningen som ska ersättas för växter som omfattas av trädesbegränsningen. Ersättning betalas alltså inte överhuvudtaget.

7. Force majeure och exceptionella omständigheter efter stödansökan 2023

Du kan behålla din rätt till ersättning helt eller delvis om du efter att du har lämnat in din ansökan inte kan fullgöra dina skyldigheter på grund av oöverstigligt hinder (force majeure) eller exceptionella omständigheter och du meddelar detta skriftligen till landskapsregeringen. Berör det oöverstigliga hindret eller den exceptionella omständigheten också övriga stöd ska du underrätta också kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Enligt EU-rättsakterna kan bland annat följande oförutsägbara händelser från fall till fall godkännas som force majeure och exceptionella omständigheter:

- stödmottagaren avlider
- stödmottagaren blir arbetsoförmögen under en längre tid
- en allvarlig naturkatastrof påverkar gårdsbruksenhetens odlade areal i väsentlig grad
- byggnader för uppfödning av djur på gården förstörs genom olyckshändelse
- en epizooti eller växtsjukdom drabbar jordbrukarens hela djurbesättning eller en del av den eller på motsvarande sätt jordbrukarens grödor
- hela eller en avsevärd del av gårdsbruksenheten exproprieras, om expropriationen inte kunde förutses när ansökan lämnades in.

Meddela landskapsregeringen och vid behov också kommunens landsbygdsnäringsmyndighet om force majeure eller exceptionella omständigheter. Gör en skriftlig fritt formulerad anmälan och lämna in bevisen inom 15 arbetsdagar från det att det är möjligt att lämna dem. Dokument som innehåller information om en

persons hälsotillstånd eller hälso- och sjukvårdstjänster och rehabiliteringstjänster är sekretessbelagda. Den berörda informationen behandlas omsorgsfullt och används enbart för berättigade ändamål.

Om du inte har kunnat iaktta kraven i villkorligheten på grund av force majeure eller en exceptionell omständighet, tillämpas inte administrativa påföljder.

Myndigheten avgör från fall till fall om det har varit frågan om force majeure eller en exceptionell omständighet.

Observera att det i fall av force majeure och exceptionella omständigheter är viktigt att du anmäler det skedda till den behöriga myndigheten inom utsatt tid.

8. Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem 2023

De arealbaserade ersättningar som hör till landskapet Ålands behörighet och som sköts av Ålands landskapsregering administreras i det integrerade administrations- och kontrollsystem (IACS) som ägs av Livsmedelsverket och som är en del av landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem. I samma system administreras också de arealbaserade stöd som hör till rikets lagstiftningsbehörighet och som på Åland sköts av kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter. Ålands landskapsregering har genom avtal med Livsmedelsverket fått tillträde till systemet.

Registeruppgifternas offentlighet

Stöden som betalats ur Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling offentliggörs i [webbtjänsten](#) för uppgifter om EU-stöd. Uppgifterna kan granskas i webbtjänsten antingen kalender- eller räkenskapsårsvis. EU:s räkenskapsår är en period på ett år (16.10–15.10). Uppgifterna offentliggörs inte om summan av alla stöd som du fått via de ovan nämnda fonderna är högst 1250 euro. Stöd som i sin helhet finansieras nationellt offentliggörs inte, eftersom EU:s rättsakter som handlar om offentliggörandet av stöd bara gäller stöd från EU-fonder. Kommissionens mål är att öka transparensen för användningen av landsbygdsfonderna, och därför förutsätter kommissionen att också uppgifterna om stöd till privatpersoner offentliggörs.

Uppgifter som offentliggörs:

- stödmottagarens namn
- beskattningskommun
- stöd som betalats ur garantifonden för jordbruket och landsbygdsfonden.

Utlämnande av uppgifter

Merparten av de uppgifter som finns i det integrerade administrations- och kontrollsystemet är offentliga. Vid behandling av personuppgifter vid Ålands landskapsregering tillämpas landskapslag (2019:9) om dataskydd inom landskaps- och kommunalförvaltningen. Beslut om utlämnandet av registeruppgifter och handlingar fattas av Ålands landskapsregering i fråga om sin egen myndighetsuppgift. Uppgifter kan lämnas

ut för vetenskaplig undersökning, statistiska ändamål och för myndighetsbruk. Dessutom får Europeiska unionens och medlemsstaternas kontroll- och undersökningsorgan behandla stödmottagarnas person- och stöduppgifter.

Beslut om utlämnande av uppgifter för direkt marknadsföring och för marknads- och opinionsundersökningar fattas av Livsmedelsverket.

Bilaga 1. Möjliga kombinationer av skiftesvisa åtgärder

Möjliga kombinationer av åtgärder på samma areal	
Gårdsomfattande miljöåtagande, åkerväxter	Gårdsomfattande miljöåtagande, åkerväxter 1)
Gårdsomfattande miljöåtagande, trädgårdsväxter	3 Gårdsomfattande miljöåtagande, trädgårdsväxter
Markförbättrande växter och saneringsväxter	1 3 Markförbättrande växter och saneringsväxter
Odling av fånggröda	1 1 3 Odling av fånggröda
Främjande av cirkulär ekonomi	1 1 1 1 Främjande av cirkulär ekonomi
Anläggning av gräsbevuxna skydds-zoner	3 3 3 3 3 Anläggning av gräsbevuxna skydds-zoner
Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	3 1 3 1 1 3 Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling
Odling av dragväxter för bin	1 3 3 3 1 3 3 Odling av dragväxter för bin
Naturbetesskötsel	4 4 4 4 4 4 4 4 4 Naturbetesskötsel
Riktade skötselåtgärder på naturbeten	4 4 4 4 4 4 4 4 4 3 Riktade skötselåtgärder på naturbeten
Uppfödning av ursprungsraser	4 4 4 4 4 4 4 4 4 4 Uppfödning av ursprungsraser
Ekologisk produktion, åkerväxter	3 3 2 1 1 3 3 2 4 4 4 Ekologisk produktion, åkerväxter 2)
Ekologisk produktion, trädgårdsväxter	3 3 3 1 1 3 3 3 4 4 4 3 Ekologisk produktion, trädgårdsväxter
Ekologisk produktion, husdjursproduktion	3 3 3 1 1 3 3 3 4 4 1 1 3 Ekologisk produktion, husdjursproduktion
Miljösystemstöd, växttäckte vintertid	1 1 1 1 1 3 1 1 4 4 4 1 1 1 Miljösystemstöd, växttäckte vintertid
Miljösystemstöd, gröngödslingsvall	2 3 3 3 3 3 3 3 4 4 4 3 3 3 1 Miljösystemstöd, gröngödslingsvall
Miljösystemstöd, mångfaldsväxter	2 3 3 3 1 3 3 3 4 4 4 2 3 3 1 3 Miljösystemstöd, mångfaldsväxter 3)
Miljösystemstöd, naturvårdsvallar	2 3 3 3 3 3 3 3 4 4 4 2 3 3 1 3 3 Ekosystemet, naturvårdsvallar 4)

1) Miljöersättning för det gårdsomfattande miljöåtagandet betalas inte för skiften som odlas med gröngödslingsvall, mångfaldsväxter eller naturvårdsvallar som ingår i miljösystemstödet.

2) Ersättning för ekologisk produktion betalas inte för skiften som odlas med markförbättrande växter och saneringsväxter eller med dragväxter för bin

3) Ersättning för ekologisk produktion betalas inte för skiften som odlas med mångfaldsväxter som ingår i miljösystemstödet.

4) Ersättning för ekologisk produktion betalas inte för skiften som odlas med naturvårdsvallar som ingår i miljösystemstödet.

- 1 kan anmälas på samma skifte, ersättning betalas för båda åtgärderna
- 2 kan anmälas på samma skifte, endast den ena betalas, se tilläggsuppgifter
- 3 kan inte anmälas på samma skifte
- 4 kan inte kombineras på grund av olika användningsändamål

Bilaga 2. Djurkoefficienter

Djurgrupper	Koefficient
nötkreatur	
- tjurar, stutar, dikor, dikokvigor, mjölkkor och andra nötkreatur över 2 år 1)	1,00
- tjurar, stutar, dikor, dikokvigor, mjölkkor och andra nötkreatur, 6 månader – 2 år 1)	0,60
- tjurar, dikor, dikokvigor, mjölkkor och andra nötkreatur under 6 månader 1)	0,40
får och getter	
- tackor, hongetter, baggar, bockar	0,20
- lamm och killingar minst 2 månader	0,06
svin	
- suggor	0,50
- andra svin, grisar 0 – 3 månader 2/3 av åldersgruppen	0,30
fjäderfä	
- kalkoner, gäss, ankor, änder, fasaner, moderdjur av änder och fasaner, moderdjur av ankor och gäss,	0,03
- broilrar,	0,007
- värphöns	0,014
- broilermödrar	0,02
- moderdjur av kalkon	0,05